

Ціна 20 карб.

ч. 28.

Т-во „Вернигора“.

Редактор: Василь Тодосів.

ч. 28.

Ілюстратор: Петро Лапин.

ВОРОНА і ГАДЮКА.

Байка Ів. Франка.

Т-во „ВЕРНИГОРА“.

Київ, 1920.

Приказка: Летіла сова-весела голова; летіла, легіла та й сіла,—хвостиком повертіла, на обидва боки погляділа та й знов полетіла... Це приказка, а казка далі буде.

Загадки:

1. Сивий віл випив води повен діл?
2. Що то за звір, білий, як сніг, надутий, як міх, лопатами ходить, а рогом їсть?
3. Хата—не хата, вікон багато: є куди влізти, та нікуди вилізти?
4. Стоять коні на припоні, не їдять і не пють, а все гладчі стають?
5. Жию,—не жую, а їм та пожираю: все життя моє в тім; а з голоду вмираю?
6. Цап, цап по полі басує, з цапенятами гарцує,—доти буде гарцувати, доки ви будете спати?
7. Кругленьке, маленьке, а збігає поле усеньке?
8. Вранці ходить на чотирьох ногах, у день на двох, а ввечері на трьох?

Загадкові питання:

1. Де найбільше хрестів?
2. Що без очей плаче?

Задача—крутиголовка.

Василько сказав Петрові:

— Як би в мене було на 4 гроші більше, ніж я зараз маю, то мав би я грош удвоє більше, ніж ти маєш.

Скільки грош мав Василько і скільки Петро, коли обоє разом мали 26 грош?

Байка Ів. Франка.

На дупластій, головатій вербі над річкою звила собі гніздо
Ворона. Не надіючись ніякого лиха, нанесла яєць, висиділа, а
коли повикльовувались Вороненята, стара Ворона полетіла
шукати для них поживи.

Та в дуплі тої верби загніздилась чорна Гадюка. Вона тільки того й ждала, щоб Ворона вивела молодих, і як тільки стара вилетіла з гнізда, Гадюка зараз вилізла із своєї нори, вповзла до гнізда, захопила одно Вороненя і понесла собі на страву. Прилетіла Ворона, побачила, що одної дитини нема, покракала, покракала та й перестала, бо що мала робити? А на другий день глядь! уже й другої дитинки нема.

Не минув тиждень, а Воронині діти, ще й не оперившись, усі пощезали. Що вже кракала та нарікала стара Ворона—ніщо не помагало. Прийшлося нести ще раз яйця і висижувати знов.

Та ба! і за другим разом таке саме лихо. Як тільки Вороненята повикльовувались і мати полетіла шукати для них поживи, Гадюка день у день вилазила на вербу і брала собі одно Вороненя за другим.

Та раз якось підгляділа Ворона, хто її ворог тяжкий. Побачила вона Гадюку, як та брала її остатнє Вороненятко. Тото крику було на все поле! Та що з того?! Хоч Ворона, стоячи при вході до Гадючиної нори, наддирала собі горло, лаючи та

проклинаючи погану розбійницю, Гадюка в норі хрупала її дитиньтко і чула себе безпечною, знаючи, що Ворона не може її нічого зробити.

Поміркувала й сама Ворона, що крик і плач ні до чого не доведуть і пішла до куми Лисички, що

недалеко в крутім березі мала свою домівку, просити поради.

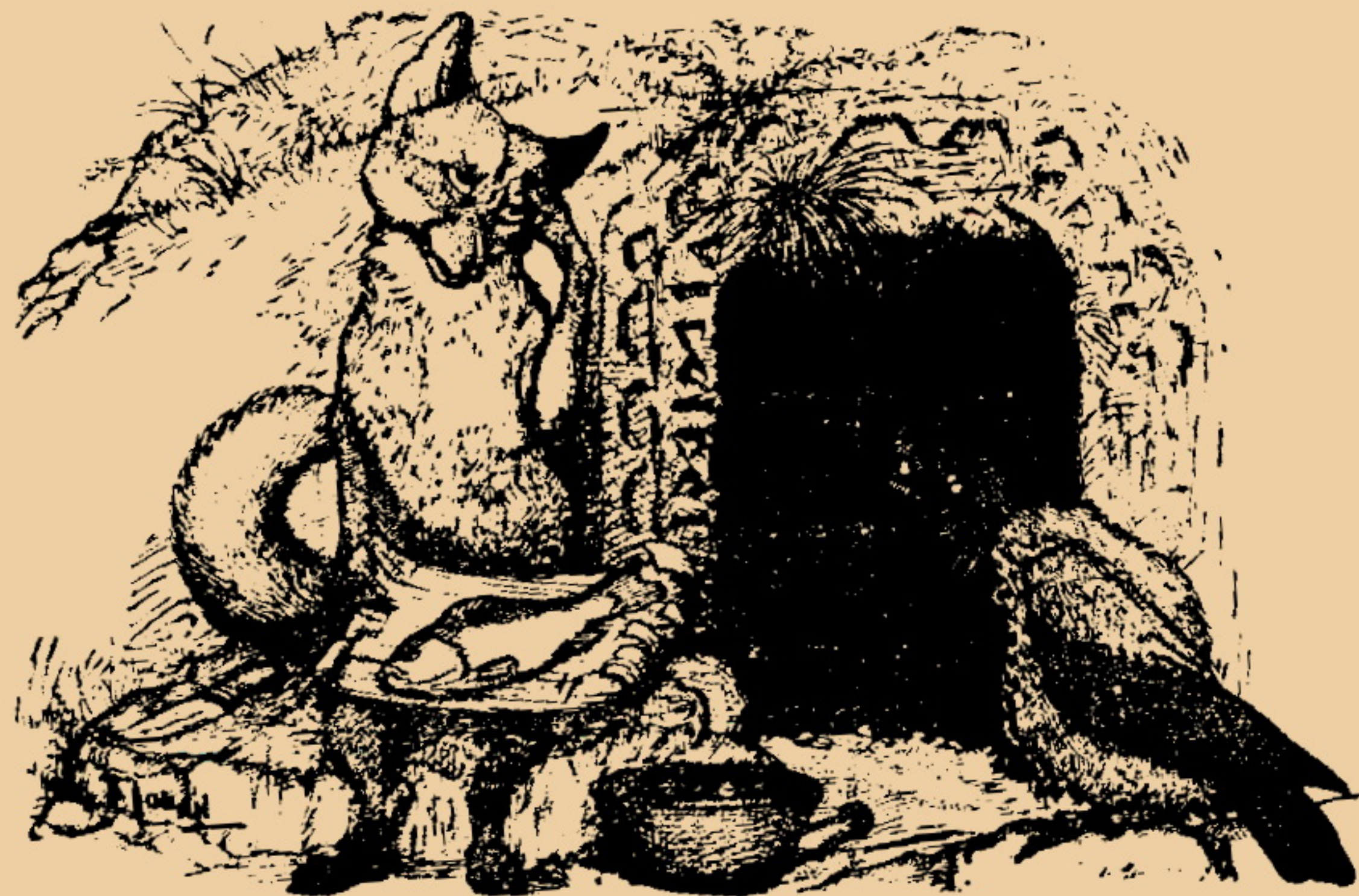
— Ой, кумонько,—мовила Ворона,—порадь мені, що маю чинити з поганою сусідкою, чорною Гадюкою? Жие в тій самій вербі, що й я, та на моє лихо.

— Два рази вже я висиділа діточок і обидва рази ота дводушниця повитягала мені їх із гнізда і пожерла. А я ніяк не можу достати її в тій норі!

Подумала Лисичка, головою похитала, хвостиком помахала та й каже:

— Тут, кумонько, силою нічого не зробиш; тут треба на хитрощі взятися.

— Та я то й сама бачу,—каже Ворона,—та на лихо собі ніякої хитрости не вмію придумати.

— Я тобі, кумо, от що скажу,—каже Лисичка.—Ось тут у річці часто царська дочка купається. Підстережи ти її, а коли царівна положить на березі золотий ланцюжок, або яку иншу блискучу річ, то ти вхопи її і лети з нею, але так, щоб царські слуги бачили тебе. Вони будуть кричати і бігти за тобою, а ти лети просто до верби і вкинь ту річ у Гадючине дупло, а сама лети набік. Побачиш тоді, що з того буде.

Послухала Ворона Лисиччиної ради.

І скоро тільки царівна прийшла купатися, роздяглася на березі і положила на піску свій блискучий золотий ланцюжок, Ворона прилетіла та й хап той ланцюжок у рот і давай утікати.

Побачили царські слуги і з криком кинулися за Вороною, а та простісінько до своєї верби. Кинула ланцюжок у Гадючину нору, а сама відлетіла, сіла на іншому дереві та й глядить, що то з того буде.

Прибігли слуги до верби.

Вони бачили, що Ворона з ланцюжком спускалася недалеко землі, а потім підлетіла вже без ланцюжка. Значить, тут десь мусіла його випустити.

Почали шукати, шпортати, аж далі один, углядивши дупло, заглянув до нього і побачив, що ланцюжок блищить у середині.

Зараз вони розкопали нору, аж у норі, звившись в клубок, лежить величезна чорна Гадюка.

Не питали слуги, чи винна Гадюка в крадіжці ланцюжка, чи ні, витягли її з нори і вбили, а ланцюжок узяли.

Вельми раділа Ворона, побачивши, яка доля спіткала її во-
рога-Гадюку і від того часу жила собі спокійно.

Відгадки загадок:

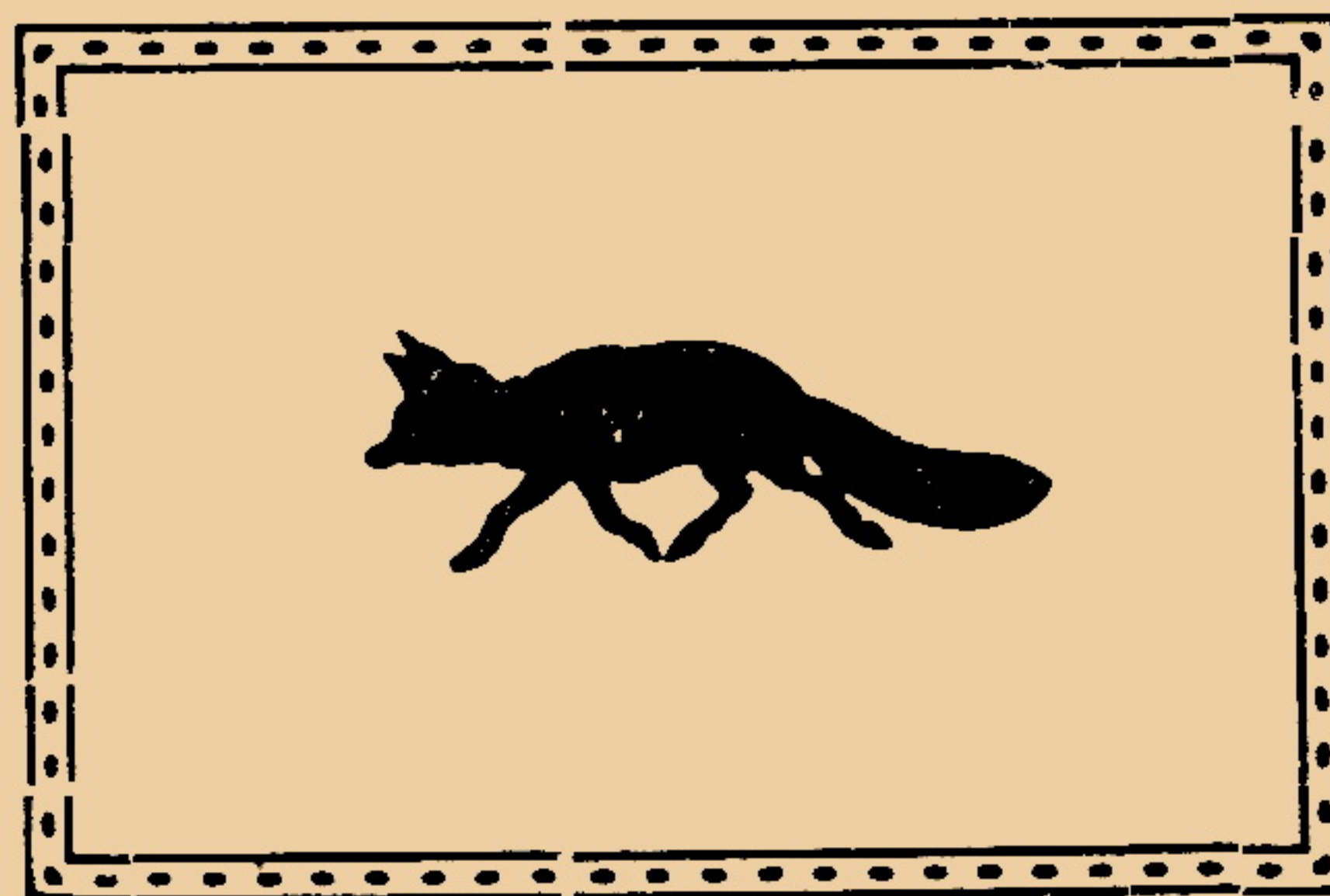
1. Мороз.
2. Гуска.
3. Ятір.
4. Гарбузи, огірки, дині, кавуни.
5. Вогонь.
6. Місяць із зорями.
7. Серп.
8. Чоловік.

Відгадки заг.—пит.: 1. У клубку. 2. Вікна.

Розв'язання зад.-крутиголовки.

Василько й Петро мають разом 26 грош. А як-би хто-небудь дав Василькові ще 4 гроші, то в обох тоді було-б $26 + 4 = 30$ грош і в Василька тоді було-б грош удвоє більше, ніж у Петра, с. т. у Василька було-б 20 грош, а в Петра—10. Але поки що Василькові ніхто 4 грош не давав і в нього не 20 грош, а $20 - 4 = 16$ грош.

Замовляти можна на складі
Т-ва „Вернигора“: Київ, Фундуклєєвська, 19; тел. 24-28.